

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FŐKÖZLÖNY ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, hához hordva:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy órára . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . . . 15.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy órára . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

A haladás kerékkötői.

Eloszlott, szétfutott, megsemmisült, mint a pára, vagy a füst, már tudniillik az a remény, hogy Barkóczy elhelyezésével leszámolhatunk véglegesen a Barkóczy-szisztémával is. Lehetett igenis föltételezni, hogy a kultuskormány megismerve a jót és igazságot, tabula rasát csinál ezzel a sötét és végzetes rendszerrel. Föl lehetett tételezni már csak azért is, mert a kultuszminiszter annak idejében kijelentéseket tett, melyek arra vonatkoztak, hogy a kongregációs visszaéléseknek véget fog vetni legalább az iskolákban.

Mi már akkor kifejeztük azt a gyanút, hogy a kultuszminiszter fogadkozása aféle szóvirág és nem egyéb. A néppárt pedig egyszerűen a markába nevetett. A néppárt már bizonyosan tudta, hogy az ilyen kijelentések nem azért tételnek, mintha azokat maga a kijelentő komolyan akarná venni. A közvélemény frázisokat várt a kultuskormány képviselőjétől, hát szolgált a kultuszminiszter frázisokkal. Ha csak az kell! Magyarország volt mindig a nagy frázisok gyárának országa.

A kultuszminiszter kijelentette, hogy

liberális. Ériék be ezzel a kijelentéssel, de ahi azt várta, hogy a szavak tettekkel fognak megnövekedni, — az ugyan hiába várt.

Hogy mennyire hiába, az kitűnik ebből: A középiskolai tanárok hivatalos lapja a következő csinos dolgokat írja:

„Itt van az iskolai év vége és a megüresedett tanári állásokra a pályázatokot még mindig nem irták ki. Ebből arra lehet következtetni, hogy a tanári állások betöltésénél a minisztérium jelenleg is a két év óta szokásba vett eljárást kívánja főtartatni, vagyis a pályázatokat mellőzni fogja. A költségvetési viták folyamán elhangzott sok vádat, hogy a tanári állásokra való kinevezéseknél és át-helyezéseknél nem az egyedül tekintetbe vehető érdemek voltak irányadók, hanem felekezeti és más mellék tekintetek döntöttek, csirájukban el lehetett volna fojtani, ha a minisztérium arra hivatkozott volna, hogy az állások betöltése pályázatok útján, az igazgatók és a főigazgatók ajánlása alapján történt. Reméljük, hogy ezt végre illetékes helyen is be fogják látni és a nyílt pályázatokat állítják vissza a mostani kilincselő és bizony

illetéktelen protekciókra támaszkodó, a jövő nemzedék nevelőjéhez, a tanárokhöz semmiképp sem méltó eljárás helyére.*

Tetszik észrevenni a Barkóczy-szisztémát. A frázisok elhangzottak, a dolgok maradtak a régi állapotban. A felekezetek szerint való mérlegelés még az iskolai rendszerben is.

Ennek tulajdonítható, hogy az Országos Középiskolai Tanáregyesület gyűlésén a haladó és szabadgondolkodó tanárok indítványát nem tárgyalták, jóllehet a professzorok közt sokan voltak, akik ezekkel a haladókkal egy nézetet vallottak. De terrorizálva vannak. Mindenki félti az existenciáját a sötét sáskától, amelyek ráülnék a haladásra és kárhózatós csápjakkal lenyesnek minden nemes hajtást.

Nincs is remény arra, hogy megszabaduljunk ezektől. Az egyedüli bizalmunk a haladók harcckészségében van. De győzelemre, amíg ez a kultuskormány áll az ügyek élén, nincs kilátás.

Kossuth Ferenc felhívása. Kossuth Ferenc megérkezett Nauheimbe és a park-hotelben szállt meg. A pártvezér legközelebb nyílt levéllel fordul a nemzethez s kifejti álláspontját a véd-

Szines férfi ingek Feketésénél.

A nyaralás.

(Történik ebéd után.)

A feleség (gyengéden végigsimogatja a férje koponyáját.)

A férj: (Kezd rosszat sejteni.) Mi az édes tubicám?

A feleség: Ah, a jóhogy kérdeztél. Majd kiment a fejemből.

A férj: (Eleven kérdőjellel válllik.)

A feleség: Ugy-e, apukám, meleged van?

A férj: (homlokát törülgeti.) Egy kicsit... igen. Miért?

A feleség: Csak kérdem. Majd megfőttem én is a sparthert mellett...

A férj: Te jó kis feleségem...

A feleség: Édes apukám.

A férj: No majd délután kimegyünk a szőlőbe. A jó hűvösen kipihenheted magad.

A feleség: Hát bizony rám is fér a pihenés. Egész nap az a konyha...

A férj: Igen, igen édesem. Kimegyünk. És ha megkapom a szabadságom, kimegyünk egy hónapra.

A feleség: (boldogan.): Egy hónapi szabadságot kaptál, apuskám.

A férj: Igen, négy hetet.

A feleség: Ah, ez kitűnő!

A férj: Rám is fér... A sok poros akta, a görnyedés...

A feleség: Bizony édes apukám. Egy kis légváltozás...

A férj: (kényelmesen nyújtózkodik és a má sodfoku kéjézzel sóhajt föl): Ah, de jó lesz!

A feleség: (homlokára bökö De...)

A férj: Mi az «de»?

A feleség: Nem mehetünk ki a szőlőbe!

A férj: Miért?

A feleség: Mert renoválni kell a házat.

A férj: Majd jövőre.

A feleség: Nem, nem! A tető rongyos, az eső beesik; a falak kopottak...

A férj: A tavaszig még kibírja...

A feleség: Nem lehet édes apukám, nem lehet.

A férj: Nem?

A feleség: Nem, nem. Addigra a falak eláznak, a pince beszakad, a tető beomlik és kétszeres a kár.

A férj: (Egykedvően.) Hát, jó. Majd nyaralunk a sétatéren. A kiokszban ozsonnánk, idehaza legyet kergetünk és meglesz a nyaralás.

A feleség: (hizelegve): Hane mmondanék valamit.

A férj: (elkészül a legrosszabbra) Uj kálap?

A feleség: (hamiskásan mosolyog) E... e...

A férj: Bukjel-szoknya?

A feleség: Az már van!

A férj: (vigyázat, mindjárt megpukkad!) Csaknem... csak nem... csak nem nadrág-szoknya?

A feleség: (mosolyog). Dehogy édesem. Hisz tudja, hogy nem vagyok olyan hóbortos... Ugyan hova gondol.

A férj: (megkönnyebbülten 2 és fél kilóval) Hát, mi az édesem. Beszélj angyalom...

A feleség: (mosolyog). Dehogy édesem. Hisz tudja, hogy nem vagyok olyan hóbortos... Ugyan hova gondol.

A férj: (megkönnyebbülten 2 és fél kilóval) Hát, mi az édesem. Beszélj angyalom...

A feleség: (mosolyog). Dehogy édesem. Hisz tudja, hogy nem vagyok olyan hóbortos... Ugyan hova gondol.

A férj: (megkönnyebbülten 2 és fél kilóval) Hát, mi az édesem. Beszélj angyalom...

H A feleség: Apukám, ne haragudj, hogy őszinte vagyok.

A férj: Azt is akarom...

A feleség: Te nagyon rossz színben vagy. Apukám én féltelek téged. A sok munka... A görnyedés... Ah, én tudom, hogy értom küzdesz... Te jó... te édes kis apukám. (Megcsókolja a férje pomádés bajuszát.)

A férj: (boldogan és elérékénygyülten.) Te angyal, te lelke gyuródeszkája, te tengeri tökle velem, életem csillaga te; te édes (lecsókolja az 1 és egynegyed kiló poudert.)

A feleség: Igen, édes kicsi uram, neked más levegő kell... Ah, a Riviria... a molói séták... A Hotel de la Ville pompás konyhája... Ez jót tenne édeHsem...

A férj: (melankolikus tekintettel nézegeti a félüres sillerüveget.) izony, jó lenne édesem, de nincs... (és a jobb kezének hüvelyk és mutatóujjával jelentőz dörzsölést visz véghez.)

A feleség: (Abánat némi borujával homlokán.) De lesz.

A férj: Lesz.

A feleség: Igen. Lemondok az új rózsaszín ruhámról, a sötétkék kosztünömről, a frizörnőről, a szakácsnőről...

A férj: (megcirógatja az angyalt.) Ah... hát lemondsz.

A feleség: Le... édes, lemondok, csak utazni... nyaralni...

A férj: (rezignáltan.) A jeges tengerre! A fókák közé...

A feleség: Nem, a Lidóra!

DEBRECZENI ELP. FŐISKOLA KÖNYVTÁRA A 1406 a

erőreform ellen s a választójog mellett, amelyek arányaira publikálja erre vonatkozó régebbi memorandumát. Kossuth Ferenc együttes működésre szólítja a kettészakadt függetlenségi pártot.

Appropriáció, indemnitás, bankügy.

Ülés mind a két Házban.

A képviselőház ülése.

A képviselőház ma megkezdte az appropriációs javaslat tárgyalását, amely a véderővita előcsatározása lesz. A főrendiház pedig szokás szerint annyira hátramaradt, hogy csak mai napirendjén szerepel a bankjavaslat.

Elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést. Thaly Ferenc és Pajecsevics Tivadar gróf 2 havi, Jossekute Győző júli. 21-ig terjedő szabadságot kérnek. A Ház megadja.

A Ház harmadszori felolvasásban elfogadja a hadrakelt sebesültek támogatását célzó genfi egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot.

Napirendre kerül az

appropriáció

tárgyalása.

Hegedűs Lóránd előadó ismerteti és elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Désy Zoltán utal azokra a feladatbeli különbségekre, amelyek az előtte szólóra, mint előadóra és a reá, mint ellenzéki politikusra háramlanak. A jelenlegi kormány első költségvetéséről lévén szó, részletesebben akar ezzel foglalkozni. Összehasonlítja a koalíciós kormány utolsó budgetjével, amelyből azonban kivéve az annexiós költségeket. Ugy véli, hogy a régi költségvetés bevételei kevésbé voltak bizonytalanok, mint az újé ezért támogatja a kormányt. Szünetet kér.

Elnök szünetet ad.

Désy Zoltán tiltakozik az ellen, hogy az indemnitás megszavazásának bizalmi jellegét kétségbevonják. Az obstrukciót nem kívánja s ültött eljárásnak tartja, ha csak ellenállhatatlan kényszer nem kívánja. A hadsereg költségvetésére tér át.

A férj: Nem lehet, még ha az ebédre is lemondasz édes, akkor se lehet. Nincs pénz...

A feleség: Könnyezni kezd.

A férj: Nem és ezerszer nem! Nincs pénz!

A feleség: De...

A férj: Nem lehet. A tavalyi váltómat se tudtam eddig törleszteni. Mindig csak kosztüm, kalap... rácsos kapu, rácsos ablak...

A feleség: (Sir.)

A férj: Igen, mikor a menyasszonyom volt, azt erősítette, hogy csak nekem él... lemond minden vágyáról, nem kell évente egy ruhánál, egy kalapnál, egy cselédnél több és most: szakácsné, szobalány... meg tudja a fészkes fülemile, hogy még mi...

A feleség: (szepegve.) Igen, «maga» meg azt mondta, hogy a csillagokat is lehozná...

A férj: Le... hát. Csak létrát adjon...

A feleség: És akkor azt mondta, mikor meg kérte a kezemet, hogy megörül, ha nem leszek a magáé... és most...

A férj: Igen, most, józan fejjel meg azt mondom, hogy akkor voltam örült, mikor azt az örültséget mondtam.

A feleség: «Maga» udvariatlan goromba... (sir.)

A férj: Igen, mert nem megyünk a Lidóra. Igenis, hogy nem megyünk; a váltót akarom törleszteni és nem rózsaszín ruha, se kosztüm se kalap, de szakácsnő se...

A feleség: (elájul és félholtan mormogja:) Semmi se lesz... Lido... Lido...

A férj: (Elrohan, mert ismeri már a komédiát.)

(s. m.)

Határozati javaslatot nyújt be, amely szerint utasítsa a Ház a kormányt, hogy halassa el a véderőtörvény tárgyalását mindaddig, míg az illetékes tényezők hozzájárulásával keresztül vitetnek azok a változások, amelyek a korona és a nemzet meg egyezése alapján közmegegyezés keltésére alkalmasak. A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Szakulics Lázár előbb horvátul kezdi a beszédét, majd magyarul folytatja. Arra kéri a Házat, hogy mindazokat a törvényes jogokat, melyek a 67 iki törvényből következnek, desziktálják és teljesítsék. A két ország közti jó viszony mind két fél érdeke. Ő ennek hűségese pártolója, de gondolják meg, hogy a hozzá hasonló gondolkozású és érdekes horvátok milyen támadásoknak és gyanúsításoknak vannak kitéve otthon és éppen azért kéri, hogy könnyítsék meg feladatukat mindannak teljesítéséért, ami őket megilleti. (Helyeslés a horvátok padjain.)

Holló Lajos: Ha a horvátok közelednek hozzánk, mi szívesen fogadjuk őket. A kormány szerint nem viseltetik bizalommal, mert a kormány imperialisztikus céljaira óriási adókat ró ki, így a dohány árának horribilis emelésével is.

A főrendiház ülése.

Csáky Miklós gróf elnök fél 12 órakor megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök: Elparentálja dr Szabó János, gróf Forgách László, báró Lévy Gyula főrendeket. Kegeletes szavakban emlékezik meg Hieronymi Károlyról. Méltaitja közéleti és parlamenti tevékenységét és javasolja, hogy intézzen a főrendiház az özvegyhez részvétíratot. Báró Bánffy Dezső elhunytáról csak rövid néhány szóban emlékezik meg. Üdvözi ezután Festetics Taszilót hercegi rangra történt emelése alkalmából.

Khuen-Hédervary Károly miniszterelnök: Átnyújtja báró Jósika Samunak a főrendiház alelnökévé történt kinevezéséről szóló okmányt.

Elnök üdvözi Kemény Samu bárót alelnökké történt kinevezése alkalmából és köszönetet mond báró Kemény Kálmánnak, a volt alelnöknek eddigi működéséért. Jeleni ezután, hogy a francia repülőversenyen történt szerencsétlenség alkalmából részvétíratot intézett a francia kamara elnökéhez, minek szíves tudomásulvételét kéri.

Napirend előtt gróf Zselénszky Róbert a tőzsdereform tárgyában önálló indítványt jegyez be, melyhez egy kidolgozott tervezetet csatolt és kéri, hogy az elnök adja azt át a kereskedelemügyi miniszternek, hogy az tárgyalás végezté a képviselőháznak beterveztessék.

Indokolására az elnök az őszi ülészak alatt fog határozatot kitűzni.

Ezután a gazdasági bizottság és a mentelmi bizottság jelentéseit vita nélkül elfogadták.

Napirendre az indemnitás tárgyalása van kitűzve.

Szabó Jenő: Az indemnitást, bizalommal a kormány iránt elfogadja. A görög katolikus egyház részére magyar lithorgiát kér, de mindenké előtt sürgeti a külön görög katolikus magyar egyházmegye megalakítását.

Gróf Zichy János kultuszminiszter reflektál az elhangzott beszédekre.

Piac- és üzletvizsgálatok.

A rendőrség akciója.

Az élelmiszerek hamisítása miatt általános volt a panasz Debrecenben.

A rendőrség koronként megtartotta a piacvizsgálatokat, amelyeknek volt iz eredménye, azonban a lelketlen kufárok csak ideig óráig hagyták fel a hamis élelmi cikkek árusításával. A rendőrség tehát újra szigorúan vette a vizsgálatot s két napon át razzitát tartott. Az egyik napon a város fűszerüzleteiben, a másik napon pedig a falusi tejáruló-kofákat, akik a Debrecenbe hozott tejneműeket részint vízzel hamisítva, részint a közönség becsapására lefőlözött tejet árulnak szintej helyett. A sikeres vizsgálatról tudósításunk a következő:

A vizsgálatnál a rendőrség részéről K. Kiss József dr fogalmazós Ozony István rendőrkapitán jelentek meg, míg a parlagi vegykerületi állomás képviselőjében dr Adorján József vett részt.

A hatósági közegek végig járták a fűszerüzleteket, mintegy 30-40 helyet és 10-20 kereskedőtől gyanús cikkekből mintát vettek.

Hamisított lisztet, korpát, margarint, vaját, rézgálicot, törött borsot, paprikát stb. koboztak el.

A vizsgálat megejtése után a rendőrség igen okosan cselekednek, ha az illetők neveit közlés céljából kiszolgáltatná a nyilvánosságnak. Hadd tudja meg a közönség, hogy ezeket az üzleteket kerülni kell.

A rendőrség a hatvan-utcai állomásnál a balmazújvárosi tejes-kofákat lepte meg.

A tejet vízzel és keményítővel keverik, előzőleg lefőlözik s aztán azt az ártalmas tejneműt drága pénzért adják tovább. A falusi kofákat a váraltan vizsgálat nagyon meglepte. Összevissza beszéltek, hogy nem hamisítanak, de a behozott tejneműek ennek ellenkezőjét igazolták bHuszonhárom árusítótól szedték el a tejet, turbrót és a vaját.

A rendőrség figyelmezteti a közönséget, hogy a tejárusok kötelesek a kannákra cédulát ragasztani, hogy az fölözött tej s így azt olcsóbban kell árusítaniok. Amennyiben ez a felírás hiányzanék, s a fölözött tejet, mint nem fölözöttet adnak el, jelentsek a legközelebbi rendőrnek, aki a kofa ellen feljelentést tesz. Va lóban csak erélyes intézkedésekkel lehet boldogulni a vakmerő kufárok ellen.

Érdekes találkozó.

Érettségi után 20 év múlva.

A debreceni főiskola oratoriumában ma, szombaton, érdekes emberek találkoznak. Fogadalmuk szerint azok jönnek össze újból, akik ezelőtt 20 évvel tettek érettségi vizsgát a főiskolán. Az egykori tanulóársak, ma, mint meglelt komoly emberek, családapák találkoznak s felkeresik tanáraikat, akik kevés kivétellel mind életben vannak.

A husz éves találkozóra az egykori 67 tanulóárs közül huszonheten jelentkeztek.

Ezek a következők:

Dr Dóczy Emil, Kun Béla dr, Dr Hegedűs Jenő, Dr Weinberger Sándor, Csóka Sándor, H. Kiss József, Horváth József, Kardos Béla, Kasza Pál, Karakas Albert, Valády Mátyás, Balogh Mihály, Gulyás Károly, Bakos Béla, Kovács Lajos, Dr Bátori Sándor, Nagy Károly, Kovási Kálmán, Juhász László, Lindenbaum Miksa, Kiss Lajos, Hajdu Ferenc, Dr Pótor Sándor, Csáthy Zoltán, Dr Hajdu Lajos, Dr Szende Sándor és Dr Horváth Imre.

Az egykori tanulóársak a vidékről tegnap este érkeztek Debrecenbe. A nagyerde

Nyomdába tanulónak felvétetik egy fiu.
Darabos-utca 7. sz.

Dobos-pavillonban ismerkedési estély volt, melyen a tanárok és a találkozóknak megjelenetek feleségeikkel vettek részt.

Ma az oratoriumban lesz istenisztelet, azután felkeresik a volt tanárokat, akiket üdvözlnek.

A tanárok közül élnek: Géressi Kálmán, Karai Sándor, Dóczy Imre, Nagy Elek, Sinka Sándor, Mácsay Sándor, Tóth Mihály, Kiss József, Sass Béla, Ferenczy Gyula és Nagy József.

A Zsilinszky-fiuk bujkálása.

Menekülés a nyilvánosság elől

Tegnap délután egy óránál hosszabb ideig Szegeden tartózkodott az országnak mostanában tán két legtöbbször szerepelt embere: Zsilinszky Endre és Zsilinszky Gábor.

A gyulai tárgyalás minden izgalma és minden szenzációja egy-két nap múlva feledve lesz.

Achim András halálának aktái megjárják a maguk rendes, sablonos útját. Eljutnak majd a Kuriához s majd valamikor hónapok múlva rövid huszonnégy órára mint a múltból visszatérő kísértet foglalkoztatja csak a közvéleményt a csabai parasztkirály tragédiája.

Az élet tovasiet és Achim András meg a Zsilinszky-fiuk fölött csakhamar összecsapnak a feledés hullámai. Ma azonban tényleg a legemlegettebbek szerinte Magyarországon a Zsilinszky-fiuk, akiket tolakodó módon keres fel az érdeklődés s akik menekülni kénytelenek ez elől.

Tegnap délután ez a menekülő utjuk Szegedre hozta Zsilinszky Endrét és Zsilinszky Gábort. Békésgyuláról jöttek s annyi időt töltöttek Szegeden, amíg előállt a legelső szabadkai vonat, amelylyel Fiume felé utaztak.

Egyformán volt öltözve mind a kettő. Világos lüsterruhát viseltek. Endre fején fehér panamakalap volt, a Gáborén puha fekete kalap.

Egy újságíró fölkereste Zsilinszkyeket, akik nyugodtan söröztek az állomás perronján. Bemutatókozás után Zsilinszky Gábor kezdett beszélni:

— Ne haragudjék — mondotta — ha nem árulom el, hová megyünk. Hiszen éppen az elől menekülünk, hogy ne tudják, hogy hol vagyunk.

Az idegeinket a fogház, az izgalmas tárgyalás teljesen tönkre tette, most meg a folytonos érdeklődés, az emberek kíváncsisága tetézi a bajunkat. Elmegyünk mindaketen olyan helyre, ahol senki sem tud rólunk és két-három hónapig nem jelentkezőnk. Addig majd csak elfelejtik az emberek kissé a nevünket, Kérem ne vegye rossz néven, ha jövő terveinkről többet nem mondhatok. Azt akarjuk, hogy a nyilvánosság számára mi ismét a régi jelentéktelen emberek legyünk, akiknek a privat dolgai már senkit sem érdekelnek.

Montez Lola halálnapjára.

Egy „nagy nő” multjából.

Epen ötven esztendeje, hogy egy gyönyörű asszony, aki valamikor szépségével Amerikát, Indiát és Európát hódította meg, Newyorkban szegényen és elhagyatottan pusztult el. Az asszony — Montez Lola — sirja ismeretlen és halála napja sem egészen bizonyos, július 30. tartják annak.

Ezernyolcszázötvennyolcban született Irlandban. Az atyja zászlós volt, az anyja spanyol származású. Igazi neve; Maria Dolores Eliza Rozina Guilbert volt. Angol nevelésben részesült, de Franciaországért rajongott. Még csecsemő volt, amikor Indiába jutott, kilenc éves korában egy angol patronátusban volt, tizenégy esztendőskorában az anyja azt kívánta tőle, hogy egy idősebb úrral lépjen házasságra. Lola azonban egy fiatal hajóskapitánnyal házassági ígéretét fogadta el.

Dullióban és Kalkuttában — ahol férjével megfordult, — a tisztelők egész serege vette őt körül.

Négy éves boldogtalan házasság után megszökött az urától és Lola Montez néven táncosnő lett.

Londonban és Párisban lépett föl legelőször ahol hercegek, grófok, művészek és tudósok börtölték a lábait elé.

Egy féltékeny grófnő párbaj-segégeket küldött hozzá. Poincaré gróf pedig az ajtaja előtt lötte agyon magát. 1846-ban Münchenbe jött ahol I. Lajos kegyeit nyerte meg. A feleszű királyt annyira magába bolondította, hogy Lola egy neki nem tetsző miniszteriumot egyszerűen elcsapatott a királlyal.

A bajor egyetemi ifjuság azonban lázongott és Monteznek menekülnie kellett a szép Münchenből.

Amerikába szökött ugyanazon a hajón, a melyen Kossuth Lajos ment át az új világrészbe.

Amerikában egy yideig még fölszinen volt, drámai előadásokat és politikai fölolvasásokat tartott, azonban később, amikor már az idő is rásütötte a bélyeget, a nagy nő mindinkább feledésbe ment.

Külvárosi mulatóhelyek szánalmas komédiásává süllyedt es a legnagyobb nyomor közepette halt meg.

A kolera.

Trieszt, június 30. Az itten-közegészségügyi hatóságok jelentése szerint Nápoly és több délvidéki város, különösen pedig Bari és a tarentói öböl környékén hivatalosan konstatalható a kolera. A járvány legerősebben Nápolyban dühög, ahol naponta átlag ötven megbetegedés történik. Velencében ellenben — valószínűleg a megfeszített övintézkedések következtében — a bajnak további terjeszkedését sikerült meggátolni. Az osztrák tengerészeti hatóságok erélyes intézkedéseket tettek, hogy a Triesztbe Olaszország felől érkező hajók be ne Thurcolják a kolerát.

Az «Austro Americana» hajóstársaság megtiltotta hajóinak, hogy Palermóban és Nápolyban kikössenek. A Triesztba érkező hajókat megvizsgálják és ha csak a legkisebb gyanus jelt észlelik rajtuk, utasaikkal együtt elszigetelik. Gróf Grimani velencei polgármester a német Zeithoz intézett mai táviratában ismételt hangoztatja, hogy Velencében nincsen semmiféle járvány.

Trieszt, június 30. Az Austro Americana hajóján, amely vesztegár alatt van, újabb koleragyanus megbetegedés fordult elő.

Trieszt, június 30. Az Austro Americana hajóstársaság Oceánia nevű gőzöse nem kapta meg a révhatóságtól a kilőtöbe való behajózási engedélyt és nem hagyhatja el helyét, mert egy harmadosztályú noutason koleragyanus betegedést konstataltak. Az asszonyt járványkórházba vitték, a hajó többi utasa megfigyelés alatt marad.

Tüzhallal kimult öngyilkos asszony.

Budapesti tudósítónk jelenti:

A Bástya-utca 27. számú házban tegnap este egy elvált asszony spirituszforralót gyújtott meg azzal a szándékkal, hogy elégesse testét és meghaljon.

Wolf Ferencné, született Henrik Bertának hívják azt a szerencsétlen asszonyt, aki ilyen módon elpusztította magát.

Jómódu német családból származik és egy budapesti utazóhoz Wolf Ferenchez adták feleségül, akitől azonban elvált. Az elvált asszony barátságot kötött egy másik utazóval, akitől nemrégén gyermeke született.

A kikapós utazó, mikor az asszony bajba került, elhagyta.

Tudatta vele, hogy nős ember és hat gyermeke van. Ha a felesége megludná, hogy vele Hvizsonyt folytatott, és hogy törvénytelen gyermeke is van — nagycsaládi botrányt csapna. Ettől fél és ezért kénytelen elhagyni.

Henrik Berta nem merte értesíteni szüleit a szegényéről.

Anyagi támogatás híján nyomorba jutott s tegnap elhatározta, hogy gyvégez szerencsétlen életével.

Bezárkózott a szobájába, meggyújtotta a spirituszforralót, és magára rántotta. A ruhája nagy lánggal kezdett égni, majd a teste is — Az égési sebektől fájdalomba nkiáltozni kezdett és ráborult a teknőben lévő csecsemőjére. A házbeliék segíteni akartak rajta, de ez nehezen ment, mert szobájának ajtaja zárva volt.

Nagynehezen feltörték az ajtót és berohantak a szobába.

Leszaggadták róla az égő ruhákat, őt is, a gyermekét is vízzel leöntötték.

A boldogtalan asszonyt rendkívül súlyos égési sebeivel a Rókus-kórházba szállították, a hol ma reggel meghalt.

A kicsi gyermek könnyebb természetű égési sebeket kapott és motts a Fehér-kereszt-kórházban ápolják.

Aki magyar névvel szédeleg.

Becsapott vőlegény jelöltek.

Berlinben tegnap egy érdekes törvényszéki tárgyalást folytattak le.

Két becsapott vőlegény tette a panaszt egy és ugyanazon menyasszony ellen.

Habermann Pál kereskedő volt az egyik panaszos. Elmondta, hogy a Hofjäger koncerttermében megismerkedett a vádlottal, aki azt mondta neki mindjárt találkozásuk első idejében, hogy Szamossy Margitnak hívják és egy millió márká boldog tulajdonosa. A pénzt egy rostocoki bankban helyezte el, azonfelül nagy tehenésze van Rathenow mellett és tulajdonosa még a rogazeni nagy uradalomnak is. Habermann a nagy gazdagságnak a pusztá megítélése is már egészen elszédítette és udvarolni kezdett a hölgynek, aki az udvarlást szívesen fogadta. Utóbb Szamossy kisasszony még azt is megígérte, hogy feleségül megy udvarlójához, de akkor persze előbb el kell válnia a feleségétől. — Habermann boldogan sietett beadni a válópórt, el is vált feleségétől és egészen a milliomos szerelmének élt. Nagy ajándékokat, ékszert, autót, rendelt neki, amiket a menyasszony örömmel fogadott.

Ugyanakkor ugyanilyen módon kerítette háljába Szamossy kisasszony Gábel János fazekasmestert is. Ez a szerencsétlen már tíz esztendő óta boldog házasságban élt egy csinos berlini asszonykával, akitől két gyermeke is származott. Elvált tőle, mert a milliók elkápráztatták. Csak jó későn jött rá a két becsapott vő

legény, hogy Szamosy kisasszony milyen csuf játékot üzött velük.

Megtették a feljelentést és akkor kiderült, hogy Szamosy kisasszony nem is Százossy, hanem Sack, egyszerűen Margarett Sack. Közönséges szédelgő, akinek már nem egyszer gyűlt meg a baja hasonló cselekményekért a rendőrséggel. A törvényszék két hónapi foga házzal sujtotta az ügyes szélhámos asszonyt.

Kiadó lakás.

Háromszoba, előszoba és mellékhelyiségekből álló

modern utcai lakás

villanyvilágítás és vízvezetékkel ellátva,

november 1-sejére kiadó.

Darabos-utca 7. szám.

Debrecen város közgyűlése.

Kánikulai hangulat.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága tegnap délután három órakor közgyűlésre gyűlt össze, azonban a bizottsági tagok oly csekély számban jelentek meg, hogy azoknál a kérdéseknél, ahol a bizottsági tagok abszolút többségének jelenléte szükséges, a közgyűlés nem volt határozatképes. A kánikulai hangulat meglátszott a közgyűlés egész folyamán, a viták is sekélyesek és jelentőség nélküliek voltak, noha több igen fontos tárgy került elintézésre.

Mint elszomorító jelenséget említjük fel, hogy a Dmke Internátus ügye végkép a kulba esett, a Versec város megkeresése pedig felírni a kormány ellen a képviselőházhoz, csakugyan szóba sem került. A főispán számítása csakugyan sikerült: ezt a kérdést teljesen eltüntették a láthatárról és nem akadott senki, aki ez ellen tiltakozott volna.

A közgyűlés lefolyása a következő.

Vita nélkül.

Domahidy Elemér főispán az ülést megnyitja és felhívja a bizottsági tagok figyelmét a napirenden levő kérdések fontosságára.

Kovács József polgármester május havi jelentését az ügykezelésről tudomásul veszik, aztán elhalasztják a névszerinti szavazást a tüdőbetegek szanatóriumára vonatkozó hozzájárulás tekintetében, mely szerint a város 30 hold földet és 200 ezer koronát ad a szanatórium céljaira egy régebbi közgyűlés értelmében. A közgyűlés ugyanis e tárgyban nem határozatképes.

Vita nélkül elfogadják a tanács azon javaslatát, hogy az Egyház-tér szabályozási vonalának megváltoztatása folytán felmerülő 40 ezer koronát a szépitési és kisajátítási alapból fedezik.

Beregvármegye felír a képviselőházhoz a hét éven felüli elhagyott gyermekek gon-

dozása iránt. A közgyűlés hasonló értelmű felirat szerkesztését határozza el.

Nagyvárad azon megkeresését, hogy a város Osztrá-Magyar bank részvényeket vásároljon, a közgyűlés a tanács javaslata értelmében úgy intézi el, hogy 40 darab részvény megvételét mondja ki.

Iparpártolás ?

Izgalmas vitát kellett a fémárugyár r. t. alapítóinak az a kérelme, hogy 150 darab részvény jegyzésével segítse elő a város az iparvállalat megalakulását.

A tanács ötezer, a jog és pénzügyi bizottság pedig tízezer korona névértékű részvény jegyzését javasolja.

Békés Lajos tízezer korona névértékű részvény jegyzését indítványozta, mert az ilyen irányú vállalkozás Budapesten is fényesen sikerült és különben is kötelessége a városnak minél hatásosabban támogatni a lassan fejlődő debreceni ipari mozgalmakat.

Hasonló értelemben szólal fel Grósz Nagy Fenenc, ellenben

Fráter Imre dr még az ötezer korona részvényjegyzést is soknak tartja, mert egyáltalán nem bízik ennek a vállalatnak sikerében. A városnak nem szabadna belemenni ilyen nagyon is kétes üzleti vállalkozásokba, épp azért méltányossági szempontból a tanács álláspontját teszi a magáévá. Kijelenti, hogy ez a gyár már csak azért sem lesz életképes, mert nem fogja kibírni hasonló vállalatok konkurenciáját.

Geréby Pál tiltakozik Fráter Imre dr érvelése ellen, mert ilyen alapon nem lehetne elérni az ipar fejlődését.

Már az alapítók személyében is olyan garanciát lát, amely biztosítja a vállalkozás sikerét. Ugyancsak az iparpártolás jelszavával szólal fel Bárdos Géza is.

Szavazásra kerül a kérdés, melynek eredménye az, hogy a közgyűlés szótöbbséggel a tanács javaslatát fogadja el.

Miután a közgyűlés kimondta, hogy a homoki szőlősgazdák országos egyesületébe 200 korona tagsági díjjal alapító tagul belép, egy csomó névszerinti szavazás következett volna, de nem lévén a közgyűlés határozatképes, a főispán a szavazásokat megejtettnek mondta ki a közgyűlés hozzájárulásával.

Roncsik Lajos megválasztják.

A főispán jelenti, hogy Bészler Károly sajnálatos elhalálozásával az árvaszéki elnöki állás megüresedett, ezért erre a szavazást meg kell ejteni.

Minthogy Medgyaszay Miklós időközben pályázatát visszavonta, így csak két pályázat maradt az árvaszéki állásra: Roncsik Lajos főszámvevő és Vargha Károly árvaszéki elnök.

Megalakult a jelölő bizottság, melynek tagjai lettek: Sinka Sándor, Márk Endre, Csanak József, Szilágyi Imre, Fráter Imre és Geréby Pál.

A jelölő bizottság mindkét pályázót jelölte. Ezután két szavazó bizottság alakult meg. Az egyiknek elnöke lett ifj. Schwarcz Vilmos, tagjai Biczó Gyula és Polgár József, a másiknak elnöke Tóth István dr, tagjai lettek Békés Lajos és Mike Ferenc.

A szavazatok következőképp oszlottak meg: Az első bizottságnál 16 szavazatot kapott Vargha Károly, 32-at Roncsik Lajos, a második küldöttségénél 16 szavazatot kapott Vargha Károly, 23-at Roncsik Lajos, akit a főispán szótöbbséggel megválasztott árvaszéki elnöknek jelentett ki.

A zárszámadások.

A tanács bemutatta házipénztár, a városi nyomda és a világitási vállalat, továbbá a szeszüzlet 1910. évi működéséről szóló zárszámadást, valamint a 17 milliós nagykölcson lebonnyolításáról szóló elszámolást.

Ezzel kapcsolatban Vargha tanácsnok smertette azokat a kifogásokat, amelyek a különböző felügyelő bizottság előtt felmerültek és az ezekhez fűzött tanácsi előterjesztést. Ugy ezen zárszámadásokat, mint a gyámpénztár múlt évi mérlegét a közgyűlés megjegyzés nélkül tudomásul vette.

Utca-burkolások.

A tárgysorozat ama pontjánál, amely az Erzsébet, Késes, Jókai, és Csokonai-utcákra kiterjedő és már elhatározott burkolási munkálatok költsége fedezéséről szól, Békés Lajos rámutatott azokra a türethetien állapotokra, amelyek abból származnak, hogy az uttestek nincsenek burkolva és így rettenetes por van az egész városban. Különösen sürgette az igen forgalmas Vörösmarty és Nap-utcák burkolását.

Révi Nándor dr azon kívánságának ad kifejezést, hogy a kiírandó pályázatot a tanács hirdesse meg a Vállalkozók lapjában is. Kovács József megnyugtató kijelentései után a közgyűlés elfogadta a tanács ama javaslatát, hogy a burkoláshoz szüksége százötven ezer korona költség függő kölcsön útján fedeztessék, egyben a tanács figyelmébe ajánlotta a burkolási munkálatoknak minél sürgősebb keresztülvitelét és a munkák kiírásának meghirdetését.

Drága a hus.

A folyamatban levő kataszteri munkálatok százhatvannyolc ezer korona költségének megszavazásánál válatlanul nagy derűtséget kellett Szentesi János felszólalása. — Szentesi ugyanis sokallotta a költségeit és drágának mondotta ezeket a munkálatokat. Ekkor hirtelen közbe szólott egy bizottsági tag:

— Drága a hus!

— Mindenesetre, hogy drága, de drágább az orvosság — ripoztozott szellemesen a debreceni huskírály.

Építkezések a katonáknak.

Persze, ezt a tételt is megszavazták épp úgy, mint lovassági laktanya fűrdőhelyiségének új kazánal ellátása alkalmával felmerült 1250 korona költségnek függő kölcsön útján fedezését.

A katonai barak építésének háromszáz-tizenöt ezer korona költségét is nagyrészt függő kölcsön útján fedezik és pedig az alföldi takarékpénztártól és a közigazgatási banktól felveendő kölcsönből.

Zelinger Ede felszólalására itt az e megnyugtató kijelentés hangzott el, hogy a barak felépítésével a polgárság mozgósítás esetét kivéve teljesen felszabadul az elszállásolás terhérol.

Az új pénzügyi palota és a Dmke.

A régi pénzügyi épület lebontásának és az új pénzügyi palota felépítésének régen huzódó kérdésénél vita nélkül elfogadják a tanács javaslatát, mely szerint a Kossuth-utca 12—14. számú házastelkek négyszög-ölenként 600 koronáért hajlandó a város átadni az államnak.

A régi épület átadására nézve pedig kimondta a közgyűlés, hogy legfeljebb négy év alatt legyen köteles az állam a városi

birókba bocsájtani, hogy az új városháza égetően sürgős felépítése megkezdhető legyen.

A Dmke internátus kérdéséhez sem szólott hozzá senki, pedig a Tanács merev állásfoglalása folytán, amit a közgyűlés is elfogadott, hogy a már felajánlott Hatvan-utcai telken kívül más helyet nem ad a város a Dmkének, ezt az ügyet végleg eltemették.

Azt hisszük, hogy az igen fontos nemzeti és kulturmissziót teljesítő Dmkének nem lesz kedve Debreczenben internátust felállítani ekkora közönyösség láttára.

Segélyezések.

A Patronage egyesületnek 257 korona nyomdai költséget és évi 120 korona segélyt szavazott meg a közgyűlés.

Ugyancsak hozzájárult a város a kereskedelmi társulat által létesítendő női kereskedelmi iskolához évi 3000 korona segéllyel és 10 ezer korona építkezési költséggel.

A kövezetvám-szedés.

Elhatározta a közgyűlés a tanácsi javaslat értelmében, hogy felir a kereskedelemügyi miniszterhez a kövezetvám-szedés gyakorolhatóságának tíz évre engedélyezése és az egyes díjtételek felemelhetése iránt. Az iparkamara által javasolt módosításokat elvetették. Többen szóltak hozzá a kérdéshez. Így Bárdos Géza a díjtételek leszállítását, Zelinger Ede pedig az élelmiszerek hamisítására alkalmas sulypát behozatalának elhárítását javasolta.

Csőka Samu felvilágosításai után a javaslatokat elvetették.

Köztisztaság, fuvarozás.

Miután a köztisztasági és fuvarozási válsalat felügyelő bizottságába megválasztották Márk Endrét, Poroszlai Lászlót és Peczkó Ernőt, indítványozza a főispán, hogy a következő közgyűlésen akkép módosíttassák a vonatkozó szabályrendeletet, miszerint a főkapitány hivatalból tagja legyen ennek a bizottságnak. Révi Nándor ezt a főkapitány hatásköre miatt összeférhetetlennek tartja, azonban a közgyűlés a főispán előterjesztése értelmében határozott.

A külterületi építkezésekre vonatkozó szabályrendeletet tárgyalják ezután. Medgyaszay Miklós ismerteti a tervezetet.

Nyiri Ernő dr nem fogadja el az általános tárgyalás alapjául a tervezetet, mert azt már tíz évvel ezelőtt készítették és így elavult, nem felel meg a mai viszonyoknak. Főhibája, hogy teljesen figyelmen kívül hagyja a szociális szempontokat, nevezetesen a kis emberek érdekeit, mert nem gondoskodik arról, hogy ezeknek a lakásszükséglete kielégíthető legyen. Nem intézkedik a tervezet a mindinkább türethetetlen takásmizéria enyhítése érdekében. Indítványozza, hogy a tervezet adassék vissza a tanácsnak átdolgozás végett.

Szántó Győző hozzájárul Nyiri Ernő indítványához azzal, hogy az előzetes munkálatok alkalmával a tárgyalásokba vonják be az iparos körök megbízottait s aztán úgy az iparosság, mint a mezőgazdák érdekeinek szem előtt tartásával oldják meg a kérdést.

Szentesi János a gazdák érdekeire hívja fel a közgyűlés figyelmét.

Kovács József polgármester ellenzi a halasztást és kéri, hogy vegyék tárgyalás alá a tervezetet. A külterületen olyan rendezette-

nek az építkezési viszonyok, hogy azok, megakadályozzák Debreczennek modern irányban fejlődését. A tervezetnek a napirendről levétele által a régen huzódó ügy újból eltolódik és továbbra is fennmaradnak a mai tarthatatlan állapotok.

Komlóssy Dezső azt avasolja, hogy a tervezetet most ne tárgyalják. Ha tíz évig tudunk várni, akkor ne hamarkodjunk el a dolgot, hanem keresse meg a Tanács azokat a városokat, különösen Szegedet, amelyek már alkotnak hasonló szabályrendeletet és a kezelésnek ilyen módon leendő áttanulmányozása és más városok intézkedéseinek egybevetése után készíttessen aztán új tervezetet.

Zelinger Ede és Fráter Imre dr hozzájárulása után a közgyűlés úgy határozott, hogy ezt a kérdést leveszi a napirendről és utasítja a tanácsot az ehangzott indítványok értelmében újabb tervezet sürgős elkészítésére és beterjesztésére.

Tudomásul vették az epreskerti faraktár múlt évi zárszámadását.

Házvetelek.

A városrendezéshez szükséges házak megvétele tárgyában a következő árak megadása határozta el a közgyűlés: Halász Izidor és neje Kossuth-utca 43. számú házát a tulajdonos által kért 75 ezer koronáért és ennek 1909. május 12-től járó 5 százalékos kamataiért, Tarbay József Erzsébet-ut 52. számú házát 40 ezer koronáért, özv. Frits Józsefné és gyermekei Erzsébet-ut 56. számú házát 50 ezer koronáért, Vida Miklós és neje Homok-utca 36. számú házát ötezer koronáért, Szőke Sándorné Nyil-utca 82. számú házát négyezer koronáért, Ungvári Andor Erzsébet ut 36. számú házát 25 ezer koronáért, végül Nagy Imre és neje Késes-utca 44. számú házát 15 ezer koronáért hajlandó a közgyűlés megvenni.

A tisztviselő-felelő csatornázása.

Kimondta a közgyűlés, hogy 22 ezer korona utján felveendő költséggel csatornázatja a tisztviselő telepet oly módon, hogy az annuitásokat a telektulajdonosok fizessék, illetve a négyszögölenként 6 fillér csatornadíjából fedezhessék.

Szentesi János ellenezte a csatornázást, mert a telep létesítése óta megszorozódott a telkek értéke és így sokat nyertek az ottani háztulajdonosok.

A közgyűlés azonban a tanács javaslatát fogadta el.

Kisebbségi ügyek.

A szőlőskerteket övező gyepek és árokhegyeket közterületnek mondja ki a közgyűlés, a váltásdíjakra nézve pedig kimondták, hogy azok eggyezkedés tárgyát fogják képezni. — A I. atóképi csárda vasúti tűzvonalba eső területen az építkezést engedélyezték. A Zenede városi kezelésbe vételének ügyét a napirendről levették. Ekli József és neje felebbezését az általuk a városnak eladott házra vonatkozólag elutasították. Horváth Károlynak 252 korona nyugdíjat, özv. Takács Istvánnak 166 korona végkielégítést, özv. Erdei Mihálynak 790 korona nyugdíjat, özv. Kőkert Gusztávnak 30 kor., özv. Nagy Mihálynak 10 korona havi nyugdíjat szavaztak meg és még néhány kegy- és nyugdíjügyet intéztek el. Végül néhány virosi tisztviselőnek, akik orvosi bizonyítvány alapján betegségük miatt szabadságot kértek, hosszabb-rövidebb szabadságolási időt adott a közgyűlés, amelynek végén Roncsik Lajos, az új árvaszéki elnök letette a hivatalos esküt.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

— **Vasárnap iistentiszteletek.** Julius hó 2-án prédikálni fognak a következő ref. lelkész urak: a Nagytemplomban tisz. Boér Károly s. lelkész, a Kistemplomban 9 órakor prédikál tisz. G. Szabó Gábor s. lelkész, 11 órakor tisz. S. Nagy József s. lelkész, a Kosuth-utcai templomban nt. Uray Sándor lelkész, az Ispotályi-templomban tisz. Herbai Gábor s. lelkész, a városi szegényházban nt. Hajdu Zsigmond püepöki titkár a Csapókeri imaházban nt. Kovács János vallásokt. lelkész, a Homokkerti imaházban tisz. Nsgy István főisk. szénior.

— **A király nyaralása.** Ugy volt, hogy a király július 2-án utazik Ischlbe nyári tartózkodásra, de most az utat elhalasztotta egyrészt a politikai bonyodalmak miatt, főleg azonban azért, mert Mária Valéria főhercegnő még nem épült fel. Attól is féltik a királyt, hogy kedvezőtlen hatással lesz reá, ha beteg lenné látja viszont kedvenc leányát. Az utazás elhalasztása mellett szölt az a körülmény is, hogy a főhercegasszony betegsége miatt a király kényelmét nem tudták volna feltétlenül biztosítani, minthogy az uralkodó egy nyaralóban lakik Mária Valéria főhercegasszony családjával.

— **Elhunyt polgármester.** Gáti Tóth János, Hajduszoboszló polgármestere csütörtökön 45 éves korában meghalt. Az elhunyt polgármester élte derekán távozott el az élők sorából. Halála nem meglepő, mert az utóbbi időben sokat betegedett, azonban még mindig volt remény a felgyógyulására. Mégis csütörtökön G. Tóth János állapota oly rosszra fordult, hogy rövid szenvedés után meghalt. Az elhunyt polgármester 20 év óta állott Szoboszló szolgáltaiban. Mint rendőrfőkapitány 12 évet töltött el, hat év előtt lett polgármester s ez állásra a város közönségének legnagyobb bizalma és összetartan szeretete emelte. G. Tóth János sokat tett városa érdekében. Általánosan becsült és tisztelt alakja volt nemcsak Szoboszlónak, hanem Debreczennek is. Temetése holnap, szombaton délután lesz. Koporsójára Hajdumegye tisztikara Hisz koszorút helyez.

— **A Homok-kert ünnepe.** A Homokkert 250 éves jubileumának megünneplése tárgyában tett intézkedések közlését még a következő sorokkal egészítjük ki: A meghívók szét vannak küldve, ki tévedésből nem kapott volna meghívót, ha arra igényt tart, jelentkezzen a homokkerti olvasó körben. A rendezőség diszkaput állít a gőzfűrészgymárnál, a Csontos testvérek pedig a Hungária malomnál állítottak fel egyet. Ezek a Húszkapuk magok látványosságok számba mennek. Felhívjuk rá a közönség figyelmét. — Egyben jelentjük, hogy az ünnepség idején is házilag kezelt lacikonyhát és cukrászdát állítottunk fel, hol hamisítatlan debreceni fonatost és cukrászsüteményt árusítanak homokkerti polgárosszonyok és szép homokkerti lányok kitünő kiszolgálással. Jó minőségű italokról ifj. Pesti János homokkerti vendéglős gondoskodik. — Általában a rendezőség mindent elkövet, hogy Általában a rendezőség mindent elkövet, hogy a közönség jól és kényelmesen érezze magát. Tisztelettel a Rendezőség.

— **A képtárlat bezárul.** A kereskedelmi csarnokban rendezett képkiallítás még csak ma, szombaton és vasárnap marad nyitva. A mai nap folyamán a műtárlatot rendező Magyar műkereskedelmi vállalat vezérigazgatója, Molnár László is Debreczenbe érkezett, hogy az utolsó napokon várható tömeges vásárlások lebonyolításában részt vegyen. A válsalat leküldötte még egy sereg festőművész újabb alkotásait is, melyeket a már ismert olcsó árakon fog a műszerető közönség rendelkezésére bocsájtani. A válsalat, hogy a festmények megszerzését mindenki számára hozzáférhetővé tegye, kedvező fizetési feltételeket is nyújt. A kiállítást egész napon át a Csarnokban — nem tagok is — díjtalanul megtekinthetik. A vételek tekintetében Adler László titkárral lehet ugyanott értekezni.

— **A csalo aviatikus.** A tegnapi párisi lapoknak rövid táviratot küldtek Calais-ból ezzel a hírrel:

«Legagneux Tourcoing környékén motorhiba miatt leszállt, rövid idő múlva folytatni fogja a versenyt, estére Calaisba várják.»

Arról már nem küldtek tudósítást, hogy szélhámos ültette fel az egész várost. A nagy elsülést agyonhallgatták a párisi lapok elől.

— **Öngyilkosság a fürdőben.** A Lukácsfürdőben ma délelőtt nagy riadalmat okozott egy revolverdördülés, amely a tizedik számú kabinból hangzott el. Feltörték a kabint és ott találtak, halantékán nagy sebbel, haldokolva egy fiatalembert. Az előhívott mentők mire sebet kismosták, az öngyilkos meghalt. A rendőrség azt állapította meg, hogy az öngyilkos Farkas Dezső tizenkilenc éves vidéki pincér. Két levelet találtak nála, az egyiket édesapjának írta Dabasra, a másikat ugyanoda címezte «Mariska» névre. A rendőrség a leveleket lezárta és lepecsételte, a rendőrség felbontatlanul kézbesíti tulajdonosaiknak. Farkas Dezső öngyilkosságának okát nem tudják.

— **Ülés az egyháznál.** A debreczeni ref. egyház ösztöndíjosztó bizottsága július hó 1-én délelőtt 10 órakor, az egyház tanácssterneben ülést tart. Tárgyak: ösztöndíjak odaítélése.

— **Beiratkozás a fiu- és női felső kereskedelmi iskolába.** A beiratkozások a Kereskedelmi Tanintézet helyiségében Piac-utca 8. sz. az első emeleten, 23. sz. a. levő igazgatói irodában folyó hó 1., 3. és 4-ik napján történik, még pedig délelőtt 9—12-ig és délután 2—5 órakor. A beiratkozáshoz felhozandó a megutolsó iskolai bizonyítvány, alsó osztályba beiratkozásnál pedig a középiskolai IV. osztályú születési bizonyítvány, továbbá az újraoltási bizonyítvány, egyúttal legalább két havi tanítási és az egyes hitfelekezettek által megállapított vallásitanítási díj is lefizetendő. Minthogy az anyókat csak korlátozott számban vehetünk fel, elhívjuk az érdekelt szülőket, hogy gyermekeiket helybiztosítása céljából már most irassák be, mert szeptemberben csak akkor lehet beiratkozni, ha még üres hely áll rendelkezésre, az ösztöndíj létszámon felül csakis miniszteri engedéllyel vehetők fel. A kötött létszám miatt az ösztöndíj kötelesek megfizetni. Az évi tandíj ötfőszáz korona, mely negyedévi részletekben, öt kérelmezés esetén havi részletekben is fizetendő. Az igazgatóság

— **Évzáró ünnepély.** A debreceni református egyház ispotályi kisdudóvodájában Szivutca 28., július hó 1-én reggel 9 órakor évzáró ünnepély lesz. — Ugyanaz nap délután 3 órakor gyermekmulatság és ezekkel kapcsolatos munkakiállítás.

— **A mulatság vége — csendőrkard.** — Püspökladányban a Péter Pál napkor szokásos mulatozás alkalmával, mint rendszeren, most is verekedés történt. A legényeknek a fejükbe szálta a bor és szóváltásra, majd hamarosan bot került a sor. Az előjáróság sejtette, hogy verekedés lesz, ezért előre kikérte a csendőrség segítségét. A csendőrök közbe is léptek mindárt a verekedés kezdetén. A legények ekkor méltatlankodni kezdtek és legjobban ordított egy Magyar Pál nevű legény, aki meg is támadta Kardos csendőrmestert. Kardos erre kirántotta kardját és azzal az arcába vágott a hetvenkedő legénynek. A verekedők látták, hogy ennek felebe tréfa és elszéledtek hamarosan. A sebesültet egyik orvos bekötözte s beszállították a kórházba Debrecenbe. A vizsgálatot megindították s kiderült, hogy a csendőrmester jogosan használta a fegyvert.

— **Bérbeadott vadászterület.** Mikepécs község vadászterületének bérbeadására ma tartották meg az árverést. Hat évre a vadászterületet a debreceni vadásztársulat bérelte ki 981 korona évi bérért. Eddig 350 korona volt a bér s hogy az az összeg felszökött, annak tulajdonítható, hogy az árverés iránt az érdeklődés igen nagy volt.

— **Előleges beiratkozás az állami reáliskolába.** Az állami reáliskolába előlegesen is be lehet iratkozni július 1, 3 és 4. napján délelőtt 9 és 11 óra között. Ez főképp az alsóbb osztályú tanulóknak ajánlatos, mert az I. és II. osztályban könnyen betelheik a törvényes létszám és akkor kénytelen az intézet a további jelentkezőket visszautasítani. A beírással iskolai bizonyítvány, anyakönyvi kivonat és 14 korona 70 fillér felvételi díj szükséges.

— **A villamosság áldozata.** Tóth Ferenc 13 éves Tócs-kerti fiú tegnap délután játszás közben felmászott a Széchényi-kert sarkán levő egyik villamos oszlopra és megfogta a villamvezetéket. A vezetékben kiramló villamosság oly erővel érte a gyereket, hogy földre zuhant és súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők haldokolva szállították be délután a kórházba.

— **Furfangos cigányasszony.** Vakmerő betörésről adnak hírt Sáránról. Mint onnan telefonálják, Vig Sándor gazda házába behatolt egy cigányasszony, aki feltörte a lakásban lévő szekrényeket, melyek tartalmát magához vette. A cigányasszony garázdálkodását észrevették a szomszédok és értesítették Viget, aki mihamar megjelent. Vig felesége lármát csapott, mire a cigányasszony magára huzta az ajtót és bezárta. Nagy nehezen lehetett bejutni a szobába. Végül megkötözték a veszedelmes nőt s beszállították a községházára.

— **Éjjeli szolgálat az izr. szentegyletnél.** Igen üdvös újítást léptet életbe folyó évi július 1-én az izr. szent egyület azzal, hogy hivatalos helyiségében éjjeli szolgálatot u. n. inspekciónak lesz. Akinek tehát éjjel a szentegylet szolgálatára szüksége van — az vagy telefon utján (231. szám), vagy a hivatalos helyiség (Kápolnási-utca 1. szám) éjjeli csengőjének igénybe vételével lépjen érintkezésbe az éjjeli szolgálatot teljesítő közeggel.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A pásztoróra vége.** Kecskés Istvánné. Varga Sára rovott előéletű asszony tavaly novemberben elutazott Derecskére s ott betérve a Berl-féle korcsmába, leült egy asztalhoz egy kis pálinkára. Ugyanott borozgatott Kozra József kőműves segéd is, ki akkor még külön élt a feleségétől és könnyű kalandot keresve odaült a vádolt asztalához. Mikor aztán jöcskán beborozgattak, elmentek a Kozra lakására aludni. Reggelre kelve Kozra hült helyét találta Kecskésnének, akivel együtt eltűnt új félkabátja, zsebórája, egy pár női cipő s több rendbeli fehérnemű. Kecskésné másnap már a zsidogón árulta a lopott holmit amit aztán elkoboztak tőle. A törvényszék tegnap ítélte meg üggyben s a vádlottat 4 hónapi fogházbüntetéssel sújtotta.

§ **A dohányárusok.** Fleischer Jakab monostorpályi-i földbirtokos dohánytermeléséből tavaly decemberben Józsa László és Ujvárosi Dániel eltulajdonítottak mintegy 30—40 kiló dohányt. Ezt aztán odaadták Som Józsefnek és özv. Jónás Istvánnak, hogy árulják. — két asszony el is adta a dohány nagy részét, azonban rajta érték őket s a törvényszék elé kerültek. A bíróság el is ítélte a két asszonyt 2—2 napi fogházra, de a két embert nem, — mert a sértett ellenük emelt panaszát visszavonta. Az ítélet jogerős.

TÁVIRATOK.

Felkoncolt négerek.

L. Berlin, június 30. Newyorkból táviratozzák, hogy a georgiabeli Atlantában szörnyű négerüldözés volt. Három szerezsen elhurcolt egy fehér asszonyt. A város rendőrsége még idejekorán érkezett, a fehérnőt kiszabadította, a négereket pedig megláncolva vitte börtönbe. A féhérlakosság megrohanta a rendőrségi fog-

házat és hatalmába kerítette a szerezsenyeket. Kettőt közülök a szó szors értelmében darabokra szedtek, a harmadikat pedig egy távirópoznára akasztottak fel s kövekkel addig dobálták, míg meghalt. A fogház valamennyi óre sem volt elég, hogy a szerezseneket megöltalmazza a nép dühe elől. Míg a lincselés tartott, a rendőrség fogházából sok fogoly elmenekült. A négerek nem mernek az utcára menni.

A tengerészsztrájk.

Amsterdam, június 30. A tengerészeti sztrájkhoz a kikötő munkások is csatlakoznak. Ezidő szerint az itteni kikötőben kétezer kikötőmunkás sztrájkol.

Lezuhant aviatikus

Chalons sur Marne, június 30. Trochon hadnagy aviatikus tegnap az itteni repülőtéren először szállt föl, de lezuhant és azonnal meghalt.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, június 30.

Az árak 50 kilogramonként

buza máj. . . . . ————

buza okt. . . . . 11'91—11'69.

rozs okt. . . . . 9'21—09'19

zab máj. . . . . ————

zab okt. . . . . 7'97—8'03.

Tengeri juli. 1911. 7'14—7'23.

Tengeri máj. 1912. 6'64—6'68.

Értéktőzsde. Osztrák hitelrészvény 661.59 Magyar hitelrészvény 832.50.

REGÉNY.

A régi jó világbol.

Folytatás.

Vagy úgy! A szolgabíró! Ugy megyek. — Tüstént megyek! És mit akarhat én tőlem a szolgabíróÉ! — mondá zavarodottan, mialatt készületeket tett az indulásra.É

— Tudom is én, mit akar? Ejnye Mihály bácsi, tán bizony fél szemközt állni velem? — dévajkodék vele a hajdu.

— En? Dehogyan félek, Miska drusza! Miért is félnék? ÉCsakhogynagyon fel vagyok indulva.É De mind ennek a leány az oka! Olyan haragban voltam, és megis verem, ha kend közbe nem jön! Bizony Isten, megverem! De most menjünk, — és sietve hagyta el a hajlékot.

Magda asszony és Ilus egy ideig még szótlanul bámultak a távozottak után.

Minegyiknek leirhatlan félelem szoritotta össze szívet és eg yiksem merte aggodalmát a másikkal közleni.

— Eredj leányom, melegíts nekem egy téglát, nagyon fázom! — mondá végre Magda asszony és fogai vacogtak a hidegtől.

Csak most merészkedett a leány egy pillantást vetni anyjára.

— Nagyon rosszul van kend, édes jó anyám! — kiáltá a kétségbeesés hangján; mert a szegény asszony arca oly halovány volt, mint a halotté!

— Nem vagyok rosszul leányom; csak fázom. Nagyon fázom, leányom. Az ijedség belevette magát testembe; itt a szívem körül, — viszonzá az asszony, halk, lehelletes hangon.

— Feküdjék le édesanyám! Majd az orvosért szaladok, vagy a jvas Judkáért, — kére a leány, édesanyja kezeit kebelén melengetve.

— Nem akarok lefeküdni gyermekem. Ez feltűnő volna a faluban. Aztán fölsem is kelhetnék talán többé! Csak ide a ládára fogok dűleszkedni. Adj egy párnát a fejem alá! Így ni! Aztán melegíts egy téglát, — az jót tesz majd, mert nagyon fázom! — mondá az anya, a ládára dűleszkedve.

Folytatjuk.

Legpen-
tosabb**Órák**

legolcsóbban

GASPARIK ÁDÁM

órák és ékszerésznél

Hunyadi-utca 12. szám és fióküzlet
Szent-Anna-utca 2.**Szép akar lenni ?**SZEPLŐS, RÁNCZOS ARCZOT HÓFE-
HÉRRÉ és ÜDÉVÉ VARÁZSOL a höl-
gyeknek ma már kedvenc szépség ápoló
szere a**„Márta Crém“**Rövid használat után meglepő eredmény
mutatkozik, SZEPLŐT, PATTANÁST és
bármily arcztisztatlanságot BIZTOSAN
ELTÜNTETT.

Teljes ártalmatlanságáért kezesség !

1. TÉGELY MÁRTA CRÉM 1 KORONA
HOZZRVALÓ SZAPPAN 70 FILLÉR
MÁRTA POWDER fehér, crém és rózsá-
szín színben 120 korona.

Kapható

Wachsmann Jenő és Társa
egyedüli készítőknél drougeria [Szabadka.Budapesti főraktárak Török József Király-
utca 12 Török Sándor „Opera“ gyógy-
szertár Andrassy-ut**Megnyílt a
Széchenyi Mulató**

(Petőfi-tér, a vasuti állomással szemben)

12 szenzációs szám

a Fővárosi Orfeumok előkelőbb tagjai felléptével

Jutagyár kartellen kívül!„Juta és Kenderipar Részvénytársaság“
Budapest V. Báthory-utca 12. szám.Ajánl kartellen alul azonnali vagy későbbi szállításra GABONA, LISZT,
HEREMAG és minden egyéb _____**zsákokat**KÉVEKÖTŐT, juta és kender ZSÁKZSINEGET, CSOMAGOLÓ VÁSZ-
_____ NAT stb. stb. a legkiválóbb minőség szavatolása mellett. _____

Telefon 412. szám.

Könyvnyomda**Hirlapkiadóvállalat****áthelyezés**A Stenczinger-ház lebontása folytán 1901. év
óta fennálló**Könyvnyomdámat**a hirlapkiadó vállalattal együtt május hóban
áthelyeztem Darabos-utca 7. sz. házamba.Ez alkalomból könyvnyomdámat **szedő-
gépekkel és új modern anyagokkal
villamos üzemre** rendezem be, úgy, hogy
a legkényesebb igényeket is minden tekintet-
ben kielégíthetem.A n. é. közönség további b. pártfogását
kérem mély tisztelettel**Horovitz Zsigmond.**

Telefon 330.

Házlebontás miatt Piac-utca 12. szám alatt levő papirüzletemben
fényképészeti cikkek és levélpapírok
jutányos árban beszerezhetők.

Apró hirdetések.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

TÉLI SZALAMIT gyári áron szállít Gáspár Test vérek hentesáru üzlete Székelyudvarhelyt.

Épületi vályog jutányosan eladó Széchenyikert 3. sz.

EGERBEN emelets uriház eladó. Bővebbet Balogh Örnagnál, honvéd-kórházban Budapest. Ügynökök díjaztatnak.

Egyszerű és különleges órákat szakszerűen javít Apródy József műorás Piac-utca 12. sz. (Stenczinger-ház).

FEJESKAPOSZTA, kelkáposzta, fejes saláta, karalábé, cukorborsó, új burgonya, zöld bab, ugorkát nagyban és kicsinyben szállít Sperlinger Csongrádról.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

A Formal megszünteti a kéz és lábizzadást, ára 1 korona Kubek Sándor „Megváltó” gyógyszerárában Debrecen, Tiszapalota.

Fajbaromfi, fajebek, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Tar (Hevesm.)

Ákacszelőkárót, 1. rendű, 2 méteres, 20,000 db. egészben, vagy részletekben elad a hosszupályai-uradalom tisztartói hivatala. Hosszupályi (Bihar.-m.)

Házmesternek kerestetik gyermektelen házaspár fizetéssel. Cim a kiadóhivatalba.

Egy vasúti, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

TOKAJI szomorodni, 1906. évi, 5 liter 10 K. Tokaji édes aszúbor 5 félliteres üveg 12 korona. bérmentve, Grittner Lajosnál, Tokajban.

Egy rollós ajtó betéttel és kétszárnyú üveg-ajtóval eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. sz.

Fizetés-1 tanuló felvétetik Apródy József műorásnál Piac-utca 12.

BOR! Borivók, vendéglősök tudomására hozom, hogy tőlem természetes, tiszta dalmáciai fajborokat jutányos áron beszerezhetnek. Ő-féher, zöldes, hektója 60 korona, vörös zamatos 58 korona, fekete bikavér 65 korona. Rendelhető 50 literes hordó is. Meggyőződésül önköltségi árban bérmentve 5 kilogrammos postamintát 4 koronáért küldök. — Cim: Pank Ödön bornagykereskedő, Fiuméba.

Elegánsan butorozott különbejárati utcai szoba villanyvilágítással Darabos-utca 7. sz. alatt kiadó.

Csizmadlamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papirtüzetében Piac-utca 12.

Hajhullás és korpa képződés ellen
nincs jobb az

Amerikai Hajpetrolnál Ára 1-50 tillér
KUBEK SÁNDOR

„Megváltó” gyógyszerárában.
Debrecen, Tiszapalota.

Hamburg-Amerika Linie

Közvetlen német posta és gyorsközlekedés szolgálat.
Személyszállítás
világ minden részébe
főképpen a következő vonalakon
Hamburg-Newyork
Hamburg-Philadelphia

Hamburg-Argentína	Hamburg-Mexiko
Hamburg-Brasília	Hamburg-Afrika
Hamburg-Canada	Hamburg-Anglia
Hamburg-Cuba	Hamburg-Franco-Amerikai

Szórakozó és üdülő utazások a tengeren:
Utazások a föld körül; keleti utazások; földközi-tengeri utazások; nyugatindiai utazások; délamerikai utazások; északi utazások Drontheimig, Izlandig, az északi fokra és Spitzbergákra; nilusi utazások.
Prospektusok ingyen és bérmentve.
Hamburg-Amerika Linie,
Abteilung Personenverkehr, Hamburg.

Képviselő:

BUDAPESTEN, PALOTAI GYULA
Baros-tér 4. sz.

LAPP HENRIK fele
MÉLYFÚRÁSOK
magyar részvényfőosztálya
BUDAPESTEN
Iroda: Gyár:
V. Bálványos-utca 3. | X. Kőbányai út 4.
Telefon: 114-16 (interurban) telefon: 157-72

ELVÁLLAL
MINDENMÉLY FÚRÁSOKAT
a legnagyobb mélységig minden célra

Gyárt és javít
MÉLYFÚRÁSI GÉPEKET, SZERSZÁMOKAT ÉS ESZKÖZÖKET.
Legjobb referenciákkal!

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irtalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kén-hevíz gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredménnyel használhatók főleg csuszosbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, intányos árak. — Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Igazgatóság.

Cs. és kir. szabadalm.

sérvkötők

pneumatikus gummi pelottával. Haskötők hölgyek és urak részére minden altesti betegség és lógó has ellen. Gummi görcsér harisnyák. Műlábakat és műkezeket amputáltak részére, testegyenestítő-, járó- és támgepeket, mű- és támasztó fűzőket, egyenestartókat a ferde-nőlték részére, —

valamint a betegápoláshoz tartozó összes cikkeket készít a technika legmodernebb elvei szerint, legjutányosabb gyári árak mellett

KELETI J. Cs. és kir. szabad. sérvkötők és testegyenestítő gépek gyára.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.

Legújabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878.

Telefon 13-76.

FÉLIX-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely.

== Nagyvárad mellett. ==

Európa leggazdagabb kén-hevíz-forrása, vízhőfoka 49. C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultán és javultán a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap mód és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirat, interurban telefon. Prospektust küld az Igazgatóság.

Curtaxe és zenedij nincs. Egész éven át nyitva.